

BRANT (21) *sb m*

a jasne.

sg N brant (11). ◇ G brantu (6). ◇ A brant (3). ◇ L brancie (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Wytopiony szlachetny kruszec; próba złota albo srebra; *argentum purum, pustulatum Cn* (21) :
Możełz też exempla działać na myńczę polką nie odmieniając brantu: iedno monetę. *KłosAlg* H2;
Złotnik niż kowal przecz bywa bogátszy/ Bo przy tym bráncie iuż záváždy glanc gładźszy. *RejZwierc*
227, 19, 92.

Zwrot: »kować z brantu«: Zažby nie lepiej z brántu/ co zacž łtoi kowác/ A Kwartniczek namilśzy/
z miedzi záfárbowác. *RejZwierz* 112v.

Wyrażenia: »prawy brant« (3): Nieczyłte Srebro kthore ielth niebrant łacno łie kazi á vbywa go/
Ale prawy Branth ielth rzecz wieczna *FalZioł* III 34d; Bo iáko ow/ kthory gory kopa/ chocia z ognia
nie práwy mu bránt wychodzi; iednák nie záfypuie oney gory/ ále kopa przedłię *GórnDworz* N3v;
W ogniu probuie złotnik gdzie bránt práwy. *RejZwierc* 212v.

»złoty brant« : y Arábowie gdzie złoto kopáią/ Gdzie Indiyczyk z Murzynem złoty bránt zbieráią.
SapEpit A3.

Zestawienia: »brant krakowski«: Takiež thež brant krakowłki. *KłosAlg* H2.

»trzeci brant«: Tertiarius, ut stannum tertiarum, Cena trzeciego brantu. *Mącz* 449c.

Przen: *Rzeczywista wartośc moralna, cnota* (9) : Więcey tám częłciá bláłku niżli brántu bywa
RejZwierc 241; ábowiem w oney náwie łwiętey/ wiozł łię práwie bránt y włzytko iádro cnoty y
męłtwá Greckiego *KlonFlis* A3v.

Zwrot: »probować brantu«: Nie pátrzymy rozumu/ nie pátrzymy cnoty/ Nie probuiemy brántu/
pilnichmy roboty. *RejWiz* 47v.

Wyrażenia: »brant prawy; prawy brant« (2 : 1): tuć dopirko trzebá będzie pilno y wważác y
rozeznawác/ gdzie ielth álchimia á gdzie práwy bránt/ to ielth/ gdzie łá prawdziwe/ cnotliwe/ á
nieomyłne obyczáie. *RejZwierc* 20, 231v; Świętobliwé drógi twoie [*Boże*]/ łłowá bránt práwy *KochPs*
24.

»brant ze srebra«: Bo ácz nie może być ták gruntownie/ á włzákož gdj dobry bránt s łobá ze łrebrá
przynieliefz/ iuż go tám będzie łacniey przyzłóć y przyfárbowác *RejZwierc* 17v.

»brant szczery«: Páńłkie łłowá bránt łzczery/ łiédm kroć przelévány *KochPs* 17.

»dobry brant« (2): Suchodolłcy. TO zda mi łie dobry bránt/ á máłto przyłády *RejZwierz* 84v;
RejZwierc 17v. Cf »brant ze srebra«.

»zły brant«: Y což po łkárbiech po perlach po złocie/ Kiedy przyłádá á zły bránt ná cnocie.
RejZwierc 222.

Cf **NIEBRANT**